

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
 Akersgata 59
 Postboks 8036 Dep
 0030 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato: 31.08.10

HØRING – NOU 2009:22 – Det du gjør, gjør det helt. Innstilling fra utvalg for bedre samordning av tjenester for utsatte barn og unge.

Høringsuttalelse fra Mental Helse Ungdom

Mental Helse Ungdom har lest gjennom utredningen fra Flatø-utvalget og har følgende merknader til innstillingen:

Punkt 2.2.1 Innhold i tjenesten

Mental Helse Ungdom registrerer at i fordelinger av meldinger til barnevernet i 2008 er skolene svært dårlig representert (13 %). Mental Helse Ungdom mener at prosentandelen i et fungerende system burde vært vesentlig høyere. Det er skolene som ser barn og unge daglig og bør være i stand til å registrere mye mer enn de gjør i dag. Uten at en skal spekulere for mye i hva som er årsaken til det Mental Helse Ungdom mener er en svært lav prosentandel (13 %,) mener Mental Helse Ungdom at mye kan skyldes for lite kompetanse i skolene. Derfor ønsker Mental Helse Ungdom at det fokuseres i mye større grad på psykisk helse og livsmestring i skolene, slik at både elever og lærere kan få et forhold til psykisk helse som setter dem i stand til å agere når noe ikke er som det skal. Her er det viktig at både elever og lærere tør å bry seg! Mental Helse Ungdom ønsker derfor at psykisk helse innlemmes i skolen på lik linje med kroppsøvingsfaget slik at fokuset på fysisk og psykisk helse sidestilles.

Videre ønsker Mental Helse Ungdom et større fokus på fritidsarenaer som gode muligheter for å drive forebygging av psykiske helseproblemer. I bakgrunns materialet kommer det frem at meldinger til barnevernet fra utekontakt og fritidsklubber ligger på 0 %. På bakgrunn av de kontaktene Mental Helse Ungdom har mener vi at dette gir et noe skjevt inntrykk. Siden utekontakter ofte jobber tett med andre instanser og i mange tilfeller ikke blir den som melder er det viktig å huske på denne type arenaer som svært viktig mht. forebygging.

Punkt 6.5.5; kapitlene 6.6 og 6.7

Mental Helse Ungdom mener det er bra at utvalget har satt fokus på samarbeidsproblemene mellom barnevernet og psykisk helsevern. Utvalget kommer med mange bra forslag til tiltak her, spesielt forslaget om felles behandlingsinstitusjoner. Men i likhet med utvalgsmedlem Kirsten Djupesland har vi innvendinger mot forslaget om lovfesting av sektorovergrepene plasseringer.

Mental Helse Ungdom mener det er en svekking av barn og unges rettssikkerhet at det åpnes for tvangsinnlegging i det psykiske helsevernet etter barnevernlovens §4-24.

Det er verdt å merke seg fylkesnemndas sammensetning: Nemndleder, en fagperson og et alminnelig medlem eller nemndleder, to fagpersoner og to alminnelige medlemmer. Dette vil kunne medføre situasjoner hvor psykiatrisk fagkyndig(e) kommer i mindretall, og tvangsinnlegging i psykisk helsevern blir banket igjennom av et flertall uten tilstrekkelig fagkompetanse innenfor feltet psykisk helse. Mental Helse Ungdom er svært kritisk til dette.

På generelt grunnlag mener vi også at det er meget bekymringsverdig at barnevernet har mulighet til å iverksette tvangstiltak uten ankemulighet. I andre lover som åpner for bruk av tvang (f.eks.: pasientrettighetsloven, sosialtjenesteloven og psykisk helsevernloven) er det definert en eller flere klageinstanser. Barnevernlovens §4-24 er således et eksempel på en diskriminerende lovgivning, hvor en spesielt utsatt gruppe i samfunnet har en betydelig svekket rettssikkerhet sammenlignet med andre grupper. Dette er spesielt viktig å ta med seg når man leser utredningens kapittel 6.6 om barnevernloven som en rettighetslov. Mental Helse Ungdom støtter forslaget om å gjøre barnevernloven om til en rettighetslov, og mener dette er på høy tid. I en slik endring av loven vil det være naturlig å lovfeste et klageorgan for tvangsavgjørelser etter §4-24.

Selv om det medfører en svekking av rettssikkerheten å åpne for tvangsinnlegging i det psykiske helsevernet etter barnevernlovens §4-24, vil en pasient som kommer inn her ha en betydelig større beskyttelse mot forskjellige former for tvangsbruk (jfr. psykisk helsevernloven §1.1a) enn en pasient som har tvangsvedtak etter psykisk helsevernloven §3.3. Disse problemstillingene synliggjør et uoversiktlig og inkonsekvent lovverk.

Mental Helse Ungdom ser et klart behov for at norsk tvangslovgivning blir mer transparent og oversiktlig, både for å ivareta rettssikkerheten til de som blir utsatt for tvang og for å gjøre jobben enklere for de som skal gjennomføre tvangen. Vi tilrår derfor at det snarest blir satt ned et utvalg med mandat til å utrede en samlet lovgivning om tvang og maktbruk.

Mental Helse Ungdom støtter utvalgets forslag i punkt 6.7.4 og ønsker også at det blir utredet hvordan man kan samle lovgivningen som angår andrelinjetjenestene, derunder spesialisthelsetjenesteloven og psykisk helsevernloven.

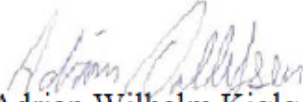
Kapittel 6.2

Mental Helse Ungdom støtter utvalgets forslag i dette kapitlet med følgende merknad:

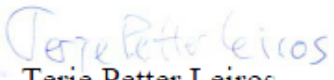
Mental Helse Ungdom ønsker å tilføye følgende til andre presisering under punkt 6.2.3:

- I så stor grad som mulig bør det tas hensyn til tjenestemottakers ønske på valg av koordinator.

Med vennlig hilsen,
Mental Helse Ungdom

Adrian Wilhelm Kjølø Tollefsen
Styreleder

Adrian Lorentsson
Nestleder

Terje Petter Leiros
Styremedlem